

عنوان مقاله:

تاثیر روسیه بر ساختار اقتصادی گیلان از دوران ناصری تا انقلاب مشروطه (۱۲۶۴_۱۳۲۴_ه.ق) (۱۸۴۷_۱۹۰۶میلادی)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های علوم تاریخی، دوره 14، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

فرزانه غیاثی - پژوهشگر گروه تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

امیرحسین حاتمی - دانشیار گروه تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

باقرعلی عادلر - دانشیار گروه تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

نصراله پورمحمدی املشی - استاد گروه تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

خلاصه مقاله:

مناسبات ایران و روسیه در دوره قاجار تاثیرات خرد و کلان متعددی در حوزه های مختلف بر جای نهاد؛ البته این مناسبات هیچگاه متوازن نبود و با توجه به نابرابری قدرت سیاسی و اقتصادی دو کشور، همواره به سود روسیه و به زیان ایران رقم می خورد. در این میان گیلان به عنوان دروازه ورود روس ها به ایران، همواره و بیشتر در معرض این تاثیرات قرار داشت؛ به همین علت یکی از مهمترین این تاثیرات، تأثیری است که بر ساختار اقتصادی گیلان نهاده است. با این وصف در این پژوهش تلاش می گردد دگرگونی ساختار اقتصادی گیلان متأثر از روابط با روسیه مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد. بر این مبنا پرسش اصلی تحقیق آن است که ساختار اقتصادی گیلان چرا و چگونه تحت تاثیر روابط با روسیه به تدریج دگرگون شد. بر مبنای یافته های پژوهش ساختار اقتصادی گیلان با توجه به ضعف دولت مرکزی و نیز قدرت سیاسی اقتصادی برتر روسیه تابعی از تقاضا و نیازهای بازار این کشور بود. تقاضای بازار روسیه برای مواد اولیه از ایران و گیلان، به تشویق مردم برای پرورش و کشت محصولات مناسب با تقاضای بازار روسیه منجر گردید. در این راستا متناسب با تقاضای بازار روسیه، اقتصاد گیلان رو به سوی تولید مواد اولیه رفته و از تولید محصولات صنعتی و صنعتی شدن بازماند. در واقع روس ها پس از عهدنامه ترکمانچای حوزه نفوذ خود را به تمامی عرصه های سیاسی و اقتصادی ایران گسترش دادند و به تدریج موفق شدند به بزرگترین طرف تجاری ایران تبدیل شوند. تبدیل شدن روسیه به بزرگترین طرف تجاری ایران، عواقب سوئی بر ساختار اقتصاد گیلان داشت. کشاورزی گیلان به تدریج به سوی تولید محصولات مورد تقاضای بازار روسیه رفت و این امر به وابستگی این منطقه به روسیه منتهی گردید.

کلمات کلیدی:

روسیه، گیلان، ایران، ساختار اقتصادی، محصولات کشاورزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1658239>

